

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Svenskundervisning i klassrum där det också finns nyanlända elever

En intervjustudie med lärare som undervisar i årskurserna 4-6

Muamer Talic

Självständigt arbete: L6XA1A

Examensarbete: 15 hp

Nivå: Avancerad

Termin/år: HT/2017

Handledare: Ingela Andersson

Examinator: Lisa Asp-Onsjö

Rapportnummer: HT17-2930-042-L6XA1A

Abstract

Title Swedish subject teaching in classroom where there also is newly arrived pupils – An interview study with teachers who teach Swedish in the grades 4-6.

Language Swedish

Keywords Newly Arrived Pupils, Preparatory Class, Mixed Class, Swedish Subject.

Newly arrived pupils in the Swedish schools are more common today than fifty years ago. As a teacher it is therefore important to know how to organize and teach newly arrived pupils the subject Swedish. The teacher in grade 4-6 has an important role when it comes to supporting newly arrived pupils who only have been in the country for four years or less. Some of the pupils starts in a preparatory class, and others start in an ordinary class. The purpose of this study is to investigate how teachers organize and educate newly arrived pupils in the Swedish subject in a classroom with other pupils from various backgrounds. How do they plan and implement their teaching? What resources for teaching do the teachers use? What challenges do the teachers experience when teaching Swedish to newly arrived students? To investigate these questions semi structured interviews were performed with five teachers. Four of the teachers were Swedish subject teachers, one teacher taught Swedish in a preparatory class. The data was analyzed in themes. The findings show that the teachers had a similar way of thinking and working when it came to teaching the Swedish subject in mixed classes with newly arrived pupils. For the latter they used additional aids such as pictures and films to explain concepts that the pupils did not understand. The teachers had to arrange the teaching in various ways to overcome several challenges such as newly arrived pupils' inadequate language skills, time limits and the pupils' interest in the subject specific assignments.

1 Inledning	5
2 Syfte och frågeställning	6
2.1 Frågeställningar	6
3 Begreppsdefinition	6
3.1 Nyanlända elev	6
3.2 Förberedelseklass	6
4 Litteratur och forskningsgenomgång	7
4.1 Svenskundervisning	7
4.2 Nyanlända elever i klassrummet	8
5 Teoretiska utgångspunkter	9
6 Metod	10
6.1 Metodval	10
6.2 Urval	10
6.3 Genomförande av intervjuer	11
6.4 Material och analys	12
6.5 Forskningsetik	12
6.6 Tillförlitlighet och generaliserbarhet	13
7. Resultat	14
7.1 Svenskundervisning i klassrummet	14
7.1.1 Undervisning som utgår från kunskapskrav	14
7.1.2 Att utforma undervisning utifrån elevernas behov	15
7.2 Hjälpmedel i undervisningen	16
7.3 Elevuppgifter	18
7.4 Utmaningar	18
7.5 Slutsatser	19
8. Diskussion	21
8.1 Resultatdiskussion	21
8.1.1 Undervisning som utgår från kunskapskraven och att utforma undervisningen utifrån elevernas behov	21
8.1.2 Hjälpmedel i undervisningen	21
8.1.3 Elevuppgifter	22
8.1.4 Utmaningar	22
8.2 Metoddiskussion	23
8.3 Pedagogiska implikationer	23

8.4 Vidare forskning.....	24
Referenslista.....	25

Bilaga 1 – Brev till rektorer

Bilaga 2 - Intervjuguide lärare

1 Inledning

Sverige är ett mångkulturellt land där det finns människor från hela världen. I många grundskolor runt om i landet finns klasser som består av elever med svensk bakgrund och elever med invandrarbakgrund. Elever som är födda i Sverige och har svenskfödda föräldrar har svenska som modersmål, medan elever som inte är födda i Sverige eller elever som är födda i Sverige men vars föräldrar kommer från ett annat land, har inte svenska som modersmål. En del av eleverna i den sistnämnda gruppen kan och förstår det svenska språket bra medan andra elever inte gör det. När elever inte talar och förstår svenska så bra ökar risken att de inte kan tillgodogöra sig undervisningen, vilket också innebär ett ökat krav på lärare att utforma undervisning i olika ämnen så att den passar alla elever.

När jag varit ute och vikarierat i skolor har jag upplevt att det inte var lätt för läraren att nå fram till alla elever. Till exempel när jag vikarierade på en skola fanns det två nyanlända elever som kunde prata ytterst lite svenska. Dessa elever var placerade i ett vanligt klassrum, ett klassrum där det finns elever som är födda och uppvuxna i Sverige och invandrarelever. Det fanns en lärare som undervisade i svenskämnet. Till skillnad från andra elever var de här två eleverna tysta. Jag märkte att de inte förstod allt läraren gick igenom. Eftersom jag var där som en extra resurs var det min uppgift att hjälpa de här två eleverna. Då jag själv inte talade deras hemspråk märkte jag hur svårt det var att undervisa dem i svenskämnet. Enligt läroplanen (Skolverket, 2011, s.8) ska undervisningen i skolan anpassas utifrån varje enskild elevs behov och förutsättningar. Undervisningen ska hjälpa eleven i hans fortsatta lärande och kunskapsutveckling och den ska ta sin utgångspunkt i elevernas tidigare erfarenheter, bakgrund, kunskaper och språk. Med det här menas att varje elev ska få en kunskapsutveckling även om eleven har ett annat modersmål än svenska. En del lärare har till sin hjälp resurser. Det kan vara assistenter som kan elevens modersmål och som i sin tur kan översätta tal och text för att underlätta för elever att tillgodogöra sig undervisningen. På andra skolor ges inte lärare den möjligheten utan får förlita sig på de kunskaper och erfarenheter de själva har. Fridlund (2011) har gjort en studie om interkulturell undervisning. Studien visar hur lärare undervisar i svenska för elever med ett annat modersmål än svenska. Författaren kom fram till hur skillnaden såg ut mellan förberedelseklasser och separat undervisning av svenska som andraspråk. Bunar (2010) har gjort en studie om nyanlända elever och deras lärande i den svenska skolan. Studien undersöker interaktion mellan elever och lärare samt mottagning av nyanlända elever. Enligt Bunar (2010, s.113) finns det inte mycket forskning om nyanlända elever i den svenska skolan. Det saknas forskning om hur lärare i svenskämnet arbetar för att elever som inte har svenska som modersmål ska kunna utveckla de kunskaper som undervisningen syftar till. Studier om ämnesspecifik undervisning har främst undersökt hur lärare arbetar i gymnasieskolan eller högstadiet (se t.ex. Knutas, 2008) Examensarbetet fokuserar på läraren och hans undervisningsmetoder i svenskämnet i årskurs 4-6. Av särskilt intresse är lärarens arbete med nyanlända elever, vilket innebär elever som bott i Sverige under fyra år eller kortare tid.

2 Syfte och frågeställning

Syftet med examensarbetet är att undersöka hur lärare i årskurs 4-6 undervisar i svenska i ett mångkulturellt klassrum. I studien fokuseras särskilt hur lärare arbetar med undervisning för nyanlända elever.

2.1 Frågeställningar

Frågeställningar för studien undersöker:

- Hur planerar och genomför lärare svenskundervisning med nyanlända elever i klassrummet?
- Vilka hjälpmedel och uppgifter använder lärarna i sitt arbete med nyanlända elever?
- Vilka utmaningar upplever lärarna i arbetet med nyanlända elever?

3 Begreppsdefinition

Nedan följer en förklaring på begrepp som är förekommande genom uppsatsen.

3.1 Nyanländ elev

En nyanländ elev är en person som varit bosatt utomlands men som numera är bosatt här i Sverige och påbörjat sin skolgång. En nyanländ elev anses inte längre nyanländ om eleven gått i skola i mer än fyra år. (Skolverket, 2016, s.8).

3.2 Förberedelseklass

I en förberedelseklass undervisas nyanlända elever som inte kan det svenska språket. Här får de undervisning i svenska på en intensiv nivå. När eleverna väl kan det svenska språket placeras de i en vanlig klass. (Nilsson och Axelsson, 2013).

4 Litteratur och forskningsgenomgång

I följande litteraturgenomgång presenteras först studier om svenskundervisning i skolan. Därefter presenteras studier om undervisningen i klassrummet med en eller flera nyanlända elever.

4.1 Svenskundervisning

Knutas (2008) har gjort en studie om fyra olika gymnasielärares syn på svenskundervisning, uppfattning om eleverna och om att vara lärare. De intervjuade lärarna talar om att de vill ha en jämlik behandling gentemot elever och att undervisningen ska vara rättvis. De lyfter fram litteratur och läsning som är viktig för elevernas fortsatta utveckling. Resultatet av studien visar också att lärarnas syn till styrdokumentet är resultatutriktad. Lärarnas arbete utgår från att eleverna ska nå de nationellt formulerade målen i styrdokumentet. För att åstadkomma måluppfyllelse använder lärarna styrdokumentet som vägledande för planering och uppföljning av undervisning. I sin undervisning använde sig lärarna också av internet och skolbiblioteket. Det var främst via det här två kunskapskällorna som eleverna fick söka och hämta den information de behövde för uppgifter. Läroböcker var inte ett centralt läromedel i svenskundervisning på gymnasiet utan skrivuppgifter fick större utrymme i undervisningen än skönlitteratur och läsning. De fyra lärarna som intervjuades hade liknande strategier när det kommer till undervisning. Det som skiljde lärarna åt var deras innehåll i undervisningen och hur de tolkade och omsatte lärandemålen till undervisning. Knutas (2008) drar slutsatsen att dessa lärare när de undervisar i svenska utgår från individens behov. Svensklärarna arbetade med förnyelse och utifrån den tradition som finns i ämnesundervisningen. Det här betyder att deras svenskundervisning i gymnasieskolan utgår från vad eleverna kan och vad de behöver lära sig för att gå vidare i sin kunskapsutveckling. Den här undervisningen kan också utgå från elevernas intresse, till exempel intressen som olika sportaktiviteter, filmer etc. Intressena blir som ett tema i undervisningen.

Tinglev (2005) har i sin avhandling undersökt hur tre olika timplanbefriade skolor arbetade med svenskundervisning för elever med skolsvårigheter under 1994 års läroplan för de obligatoriska skolformerna. Elever med skolsvårigheter är elever som inte befaras nå målen, Svårigheterna kan vara i form av läs och skrivsvårigheter. Två av skolorna arbetade utefter en inkluderande och relationell svenskundervisning, vilket handlar om att elever kan bli bekräftade och delaktiga i undervisningen. På den andra skolan arbetade de med behovsgruppering för att elever med svårigheter skulle nå målen. Enligt Tinglev (2005) hade den senare skolan ett kategoriskt perspektiv till skillnad från de andra två skolorna som hade ett relationellt perspektiv. Det relationella perspektivet innebär att anpassa undervisning utifrån varje individs behov, att arbeta långsiktigt och att ge kvalificerad hjälp till varje elev i undervisningssituationen. Det kategoriska perspektivet är kortsiktigt och elevernas svårigheter ses som medfödda, fokuset ligger endast på eleven. Vidare anser Gibbons (2010) att cirkelmodellen är ett bra undervisningssätt för underlätta och anpassa undervisningen för nyanlända elever. Det är en genrebaserad undervisning där eleverna får möjlighet att, få bakgrundskunskap om ämnet det håller på med, bli bekanta med texttyper och dess syfte och struktur samt språkliga kännetecken, eleverna får skriva en gemensam text med läraren och som avslutning skriver varje enskild elev en egen text. Cirkelmodellen kräver tid men eleverna får möjlighet att träna på läsa, lyssna, tala och skriva.

Enligt Tinglev (2005) hade alla de tre skolorna en ambition att arbeta utifrån elevernas behov och intresse. De hade som mål att eleverna skulle känna en ökad delaktighet. Tinglev (2005) redovisar hur lärarna dokumenterade varje enskild elevs framsteg. Varje svårighet som respektive elev hade blev utgångspunkt för undervisningen och de satte upp mål för varje elevs

kunskapsutveckling. Lärarna arbetade med läs och skrivprocesserna i klassrummen. De elever som lärarna ansåg behövde extra stöd och hjälp kunde få det av speciallärare som fanns på skolan.

4.2 Nyanlända elever i klassrummet

Nilsson och Axelsson (2013) har undersökt nyanlända elevers upplevelser och erfarenheter av att gå i förberedelseklass och vanlig klass. Studien genomfördes vid tre olika grundskolor. Forskarna observerade och intervjuade elever. Resultatet visar att eleverna upplevde att förberedelseklasserna hjälpte dem att utveckla det svenska språket eftersom språkanvändning hela tiden var i fokus. Enligt Nilsson och Axelsson (2013) förbättrades elevernas läskunnighet i förberedelseklassen. Eleverna upplevde att de fick stöd från läraren men undervisningen upplevdes inte som utmanande. I en vanlig klass var det tvärtom, där upplevde eleverna att de fick större utmaningar i flera skolämnen medan stödet från lärarna var lågt på grund av att lärarna saknade kunskap om elevernas behov samt hur de kunde hjälpa nyanlända elever. Resultatet visar att alla de tre skolorna hade en organisation där många nyanlända elever kände sig väl bemötta och var positiva till att börja i en förberedelseklass. De lärare som arbetade i förberedelseklasserna var utbildade för att undervisa i svenska som andraspråk. Några av lärarna kunde också elevernas modersmål. Studien visar att övergången från förberedelseklass till vanlig klass kunde vara ett stort steg för den enskilde eleven. Att det var ett stort steg förklaras med att de nyanlända eleverna behövde göra samma typ av prov och läxförhör som de andra eleverna i klassrummet, vilket de inte var vana vid. Nilsson och Axelsson (2013) förklarar att en del av eleverna inte hade utvecklat tillräcklig kunskap i svenska under sin tid i förberedelseklassen vilket innebär att de fick svårt att tillgodogöra sig undervisningen i ett vanligt klassrum där övriga elever var längre fram i sin kunskapsutveckling.

Avery (2016) har undersökt samarbete mellan lärare, modersmålslärare och handledare. Författaren har intervjuat sex lärare och sex modersmålshandledare. Enligt Avery kan handledaren betraktas som en resurs och hjälp vid översättning av språket. De nyanlända eleverna får stöd av handledarresurser i klassrummet då hen kan den nyanlända elevens språk. Enligt Avery är det inte sker ett i förväg planerat samarbete mellan läraren och handledaren. Läraren har sin egen planering och handledaren finns med i klassrummet och tillför det stöd som behövs i den direkta situationen för att den nyanlända eleven ska klara sin skolgång. Avery beskriver att de nyanlända eleverna hade sin egen handledare och handledningen pågick inte mer än en timme per vecka under tre år. Eftersom att det var skolorna själva som stod för kostnaden var det bara elever som riskerade att inte nå målen som fick tillgång till en handledare. Det var svårt att hitta handledare med rätt bakgrund för varje elev. En del av handledarna som anställdes hade en ämneslärarutbildning i svenska och andra hade en annan utbildning från det landet som de kom från. Samarbetet mellan klasslärare och handledare såg olika ut. Flera handledare ansåg att de inte fick tid till ett kollegialt samarbete med läraren och detta var på grund av de få arbetstimmar de hade på skolan. Handledarna beskrev också att de många gånger fick gå ut ur klassrummet med elever för att hjälpa dem med deras skoluppgifter. Enligt Avery kunde handledare ha andra uppgifter i klassrummet utöver individuell handledning. De gav till exempel stöd och hjälp till andra elever då läraren själv inte hann med. Handledarna uppgav att de själva inte visste hur deras dagliga rutiner i skolan såg ut. Det var olika från dag till dag och från vecka till vecka. De var anställda av skolan för att ge handledning till de nyanlända eleverna i klassrummet men det kunde också innebära att de fick ge stöd åt hela gruppen.

5 Teoretiska utgångspunkter

Studien utgår från ett sociokulturellt perspektiv. Det sociokulturella perspektivet handlar om hur människor utvecklar förmågor och färdigheter som att läsa, skriva och lösa problem tillsammans med andra i en social praktik (Lundgren och Säljö, 2012). Enligt Vygotskij (2010) är språket ett redskap för förståelse i sitt sociala sammanhang där ordens betydelse finns i ett förståndsmässigt och språkligt sammanhang. Ett grundläggande begrepp inom det *sociokulturella perspektivet* är mediering. Begreppet mediering innefattar termerna redskap och verktyg, vilka kan vara både språkliga och materiella. Med ett sociokulturellt perspektiv kan studien bidra med forskning om hur vi människor använder dessa redskap för att förstå vår omvärld och agera i den. (Lundgren, Säljö och Liberg 2012).

Språket är ett redskap som sätter fokus på social interaktion. Det vill säga, människor lär och utvecklar kunskap i samspel med andra. Att aktivt delta i sociala interaktioner bidrar till att individen behöver använda och kan utveckla sitt språk. Dialog med andra människor hjälper människan att utvecklas och förstå sin omgivning. Det är i det här sammanhanget som lärare arbetar med svenskundervisning som kan bidra till att nyanlända elever utvecklar sitt språk och sina kunskaper. Lärarens arbete kan då handla om att utforma undervisning och uppgifter som ligger lite över elevernas egen nivå för att på det här sättet ge elever en utmaning i sin inläring. Med andra ord kan uppgifter utformas så de hjälper elever genom den närmaste utvecklingszonen. Den närmaste eller proximala utvecklingszonen (ZPD) är en teori som har utvecklats av den ryske psykologen Lev Vygotskij (1978). Det handlar hur vuxna kan vara en resurs som kan hjälpa ett barn vidare i sin utveckling till ny kunskap och förståelse men även hur elever kan vara resurser för varandra. Skoluppgifter eller mål i undervisningen kan ligga på en nivå som är för hög för att eleven ska klara det själv. Men genom stöd och vägledning från läraren eller andra elever som kan och vet mer kan eleven nå nivån. När en elev får arbeta med uppgifter som eleven klarar av med lätthet utmanas inte eleven i sitt lärande, vilket innebär att uppgiften inte bidrar till lärande. Eleven behöver uppgifter som ständigt utmanar hen, men som inte är alldeles för svåra. (Lundgren m.fl. 2012)

Gibbons (2015) använder sig av begreppet stöttning för att förklara hur till exempel lärare kan arbeta med elevers proximala utvecklingszon. Begreppet har tre kännetecken och dessa är *tillfällig handledning av elever, eleverna får veta hur och inte bara vad de ska göra* och *stöttning är framtidsorienterat* att det eleven lär sig av den hjälpen får idag kan hen klara själv i framtiden. Via tillfällig handledning får eleven hjälp att lära sig nya begrepp, och kan därmed nå en högre nivå av förståelse och ett mer utvecklat språk. När en elev får veta hur hen ska göra så blir det bättre förberedda på att göra samma typ av uppgifter på egen hand.

Studien antar det sociokulturella perspektiv som beskrivits i detta avsnitt. Med denna utgångspunkt undersöker studien lärares arbete med svenskundervisning för nyanlända elever i sitt klassrum och hur de med hjälp av olika redskap vägleder nyanlända elever i deras kunskapsutveckling.

6 Metod

I det här kapitlet beskriver och förklarar jag hur jag genomfört studien, hur jag gjort urval av respondenter, intervjuer, analyser, samt etiska överväganden.

6.1 Metodval

För att besvara studiens syfte och frågeställningar genomfördes en kvalitativ intervjustudie. Stukat (2011) påtalar att forskningsproblemet ska styra det metodval som väljs. Det handlar om att kunna bedöma rimligheten i att den metod som väljs kan bidra till att besvara studiens frågeställningar. Då examensarbetet syfte är att utveckla kunskap om hur lärarna arbetade med svenskundervisning för nyanlända valde jag semistrukturerade intervjuer. Genom intervjuer kunde jag samtala med respondenter och fånga det mest intressanta och betydelsefulla från samtalen i den efterföljande analysen. Enligt Kvale och Brinkmann (2011) är intervjuer ett samtal där frågor ställs från forskaren till den intervjuade. På det här sättet får forskaren kunskaper om den intervjuades upplevelser och erfarenheter av det ämne som är i fokus för intervjun. Med hjälp av intervjumetoden ville jag utveckla kunskap om hur lärare i svenskundervisning planerade sina lektioner och hur de undervisade för att deras nyanlända elever skulle lära sig innehållet i svenskundervisningen.

Det finns både fördelar och nackdelar med intervjuer. Fördelen är att forskaren får en bättre inblick i respondentens liv och tankar, det sker ett personligt möte där forskaren får ett djupare svar på sina intervjufrågor. Nackdelen är att intervjuaren kan ställa fel frågor eller ledande frågor, där man som intervjuare leder respondenten till det svar man personligen söker. Frågorna kan vara korta och outvecklade vilket kan ge fel svar men också utvecklade svar. (Kvale och Brinkmann, 2011).

Jag personligen har förhållit mig bra till detta, genom att ställa längre frågor där respondenten har möjlighet att utveckla sitt svar har jag fått tillräcklig info och djupa svar.

6.2 Urval

Att hitta intervjupersoner som undervisar i mångkulturella klassrum där det finns nyanlända elever var inte enkelt. Jag fick börja med att vända mig till rektorer för att hitta informanter då det annars var svårt att veta vilka lärare som arbetade med nyanlända. Cirka 100 e-postmeddelanden skickades till olika rektorer. Sju rektorer svarade att de hade lärare som ville delta i undersökningen. Två av lärarna fick räknas bort eftersom att de endast kunde träffas efter nyår och studien skulle genomföras under hösten. Slutligen intervjuades fem lärare vid tre olika skolor i Skaraborg. De två lärare som valdes bort kan förklaras som externt bortfall då personerna inte kunde vara med på intervjun (Stukat, 2011).

Jag hade i god tid skickat ut mail till rektorerna på skolorna som sedan fick förmedla det vidare till lärarna på skolorna. I mailet stod det vem jag var, vad jag studerade, vad mitt forskningsuppdrag var och vad jag ville intervju om (se bilaga nr 1). Det som kan ha påverkat intervjuerna är att rektorerna valde lärare som skulle delta i intervjun. Då kanske rektorerna väljer lärare som har lång erfarenhet inom yrket istället för lärare som nyligen gått klart lärarutbildningen. Eftersom studien undersöker hur lärare undervisar i svenska då det finns nyanlända elever i klassrummet var inte lärarnas arbetserfarenhet viktig utan det viktigaste var att jag fick prata med lärare som hade dessa elever i sin undervisning. Av den anledningen bedömde jag att det i förhållande till undersökningens resultat inte spelade någon roll vilka lärare som rektorerna valde.

Stukat (2011) skriver att valet av respondenter har betydelse för vilket resultat undersökningen kan få. Därför är det viktigt att redovisa vilka lärare som deltagit i studien. Av de lärare som deltog var alla utom en utbildad mellanstadielärare och undervisade i svenskämnet i årskurs 4-6. En lärare arbetade i förberedelseklass och är behörig gymnasielärare. Att en av lärarna arbetar i en förberedelseklass utgör inget hinder för undersökningen utan kan istället bidra till en mer nyanserad bild av hur lärare undervisar i svenskämnet när de har nyanlända elever i klassrummet.

Av de fem lärare som slutligen intervjuades var således fyra svensklärare och en lärare i förberedelseklass och i svenska som andraspråk. Den senare var behörig gymnasielärare. De övriga fyra lärarna jobbade eller hade tidigare erfarenhet av att jobba som lärare i svenskämnet med nyanlända elever i klassen.

Intervjuerna gjordes på fyra olika skolor. En av skolorna var en låg-mellan och högstadieskola med årskurserna 1-9, de andra skolorna var mellanstadieskolor. Klasserna på de olika skolorna var jämnstora med mellan 15-25 elever. Av etiska skäl kommer inte kommunernas eller lärarnas namn att nämnas utan fiktiva namn kommer att användas.

De intervjuade lärarna har fått fiktiva namn i studien för att deras identitet ska förbli skyddad. Enligt Bryman (2011) är det bra att använda sig av fingerade namn i sin undersökning för att minska risken att personidentifiering. Namnen som lärarna har fått är:

Lärare A, Lärare B, Lärare C, Lärare D och Lärare E

6.3 Genomförande av intervjuer

För att undersöka hur lärare arbetar med sin undervisning för elever som inte har svenska som modersmål formulerade jag intervjufrågor för att sedan använda under intervjun (SE BILAGA nr2). Några av frågorna var till exempel, hur en vanlig svenskplanering ser ut, svenskundervisning idag jämfört med förr i tiden, hjälpmedel i undervisningen osv. Enligt Kvale och Brinkmann (2011) ger semistrukturerade intervjuer information om det specifika, alltså beskrivningar av situationer och handlingar. Allmänna åsikterna lämnas oftast utanför. Semistrukturerade intervjuer består av öppna frågor som ställs till respondenten där hen kan utveckla sina svar och frågorna som ställs behöver inte vara i en specifik ordningsföljd. (Kvale och Brinkmann, 2011). Jag har tillfrågat lärarna sen innan om de accepterade att intervjuerna spelades in via mobilen och att jag förde anteckningar. Alla fem lärarna gav mig sitt medgivande.

Intervjuerna ägde rum vid olika tillfällen, en av intervjuerna ägde rum en vecka innan de fyra andra intervjuerna. Det här var på grund av att de andra lärarna endast kunde träffas under den veckan. En annan intervju ägde rum på förmiddagen då den läraren var ledig och de andra fyra intervjuerna ägde rum på eftermiddagarna. Intervjuerna spelades in i det klassrum som läraren undervisar i.

Semistrukturerade intervjuer består av frågor som redan är formulerade på förhand. Intervjuerna spelades in och har transkriberades i efterhand. Intervjuerna varade mellan 20 – 30 min. Frågorna ställdes till respondenten och hen fick berätta om hur undervisningen genomfördes, om sina upplevelser av att undervisa nyanlända och om vardagen i skolan. Enligt Stukat (2011) är det bättre att använda sig av semistrukturerade intervjuer då det ger en bättre beskrivning av respondentens svar än att använda sig av ett slutet frågeformulär. Forskaren kan ställa följdfrågor för att få en bättre vetskap om ämnet. Det finns både fördelar och nackdelar med intervjuer. Fördelen är att forskaren får en bättre inblick i respondentens liv och tankar, det sker ett personligt möte där forskaren får ett djupare svar på sina intervjufrågor. Nackdelarna är, att intervjuaren kan ställa fel frågor eller ledande frågor, där man som intervjuare leder

respondenten till det svar man personligen söker. Frågorna kan vara korta och outvecklade vilket kan ge fel svar men också utvecklade svar. (Kvale och Brinkmann, 2011)

Intervjufrågorna skickades också ut i förväg till några av lärarna för att de skulle kunna förbereda sig inför samtalet. De lärare som inte fick frågorna i förväg hade inte samma möjlighet att förbereda sig inför samtalet. Men min bedömning är att det inte påverkade intervjuerna i särskilt stor omfattning då de redan var informerade genom rektor om att intervjun skulle handla om hur de arbetade med svenskundervisning och nyanlända elever. Intervjuerna är ett samspel mellan människor och ett utbyte av information. Kvale och Brinkmann (2011) beskriver intervjuer som personliga omdömen och praktiska färdigheter. Intervjuerna behöver ha dessa egenskaper för att intervjun ska bli lyckad. Genom att intervjua får jag som intervjuare information om respondenternas praktiska erfarenheter. Kvale och Brinkmann (2011) skriver att i intervjusituationen produceras kunskap under samtalsliknande förhållande där intervjuaren och den intervjuade delar sina kunskaper med varandra.

6.4 Material och analys

Transkriberingarna gjordes efter att alla intervjuer hade genomförts. Enligt Kvale och Brinkmann (2011) är transkriberingen en inledning till en analytisk process. Det finns inte en direkt generell form för transkribering, intervjuer kan antingen återges ordagrant eller formellt skriftligt. Kvale och Brinkmann (2011) skriver att intervjuaren behöver bestämma sig innan ifall hen ska skriva ut intervjun ordagrant med betoningar, pauser skrott osv eller rent formellt. Som intervjuare behöver man veta vad som är avsikten med utskriften, om utskriften till exempel ska vara som underlag för samtalsanalys eller språklig analys. Transkriberingen ska vara ett verktyg för de olika tolkningarna som har sagts under den intervju som gjordes. När transkriberingen gjordes lyssnades intervjuerna igenom del för del för att utesluta misstolkningar i samtalet. Allt som spelades in skrevs ner ordagrant.

Efter transkriberingen analyserades intervjutexterna. Det betyder att texterna som hade transkriberats lästes igenom flera gånger med forskningsfrågorna i bakhuvudet. Resultatet har därefter sammanställts i teman utifrån dessa frågor. Varje text lästes enskilt för att se om det fanns något intressant eller viktigt i texten. I de olika texterna hittades sedan samband som handlade om hur lärare la upp sin undervisning i svenskämnet. Efter det började jag att titta efter hur lärarna beskrev sitt arbete i förhållande till examensarbetets syfte och frågeställningar. Delar av texterna som kodades sorterades in i de gemensamma temana. Utvalt datamaterial har undersökts noga och jämförts med varandra där skillnader och likheter mellan det som lärarna sa i intervjuerna har jämförts. Sedan gjordes det ett urval där olika citat togs ut. Jag tog med citat som var illustrativa för de olika temana. (Kvale och Brinkmann, 2011, s.215)

6.5 Forskningsetik

Vid intervjuerna berättade jag för lärarna att deras identitet, elevernas identitet och skolans namn inte skulle publiceras. Enligt Bryman (2011) ska personer som är med i en undersökning bli informerade om undersökningens syfte. Enligt Vetenskapsrådet (2011) kallas den här typen av informering för informationskravet. Personerna som är med ska känna att de är frivilligt att vara med i undersökningen och att de kan hoppa av när som helst om de skulle vilja. Det är viktigt att den info som skickas eller ges till de medverkande personerna innehåller all viktig information om projektet så att de kontaktade personerna kan välja ifall de vill medverka eller inte. Enligt Vetenskapsrådet (2011) finns det regler för behandling av personuppgifter som måste följas. Med det menas att som forskare får man sammanställa, lagra och överföra data och information som inte lämnar ut individens identitet.

Jag har i min studie också tagit hänsyn till följande regler och riktlinjer för forskning. Det finns fyra grundläggande huvudkrav inom forskningsetiken. Dessa är enligt Stukat (2011) informationskrav, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Lärarna som har deltagit i studien har fått information om studiens syfte, de kunde själva bestämma om sin medverkan, det har tagits hänsyn till lärarnas, skolornas och elevernas anonymitet och informationen som jag fått in ska endast användas till forskning.

6.6 Tillförlitlighet och generaliserbarhet

I alla typer av undersökningar finns det brister och styrkor och för att säkerställa vetenskaplig kvalitet i studien kan de val som gjorts behöva förklaras utifrån begreppen tillförlitlighet och generaliserbarhet. Reliabilitet är ett annat begrepp som handlar om att genomföra och rapportera en undersökning på ett sådant sätt att den får samma resultat om den genomförs igen av någon annan. Reliabilitet mäts i första hand vid storskaliga studier. I examensarbetet som är en mindre kvalitativ studie är validitet och generaliserbarhet viktigt att säga något om.

Stukat (2011) skriver att tillförlitlighet i kvalitativa studier handlar om att kunna visa att metoden och instrumentet faktiskt mäter rätt saker för att besvara examensarbetets syfte och frågeställningar. I examensarbetet handlade det om att formulera intervjufrågor som kunde bidra till att skapa data som kunde analyseras för att besvara syfte och frågeställningar. Semistrukturerade intervjuer med lärare framstod som en lämplig metod då det var lärarnas vardag och upplevelser av att undervisa nyanlända som stod i fokus för studien och då det var detta arbete som intervjun handlade om.

Generaliserbarhet handlar bland annat om i vilken utsträckning de slutsatser som kan dras av undersökningen kan vara giltiga för en större grupp lärare eller i andra undervisningssituationer där det finns nyanlända elever i klassrummet. Enligt Stukat (2011) kan resultatet av en kvalitativ studie inte anses var giltigt på en större grupp då det endast ingått ett färre antal respondenter i undersökningen. Studien som undersöker hur fem lärare arbetar i årskurs 4-6 kan alltså bara dra slutsatser i förhållande det arbete som dessa lärare beskriver. De slutsatser som dras kan därför inte generaliseras på svenskundervisning med nyanlända i gruppen i till exempel gymnasieskola eller i vuxenutbildning.

7. Resultat

I följande resultatavsnitt presenteras analysen för att besvara forskningsfrågorna, vilka utgör teman som presenteras under olika rubriker. De olika temana är: svenskundervisning i klassrummet, hjälpmedel i undervisningen, elevuppgifter samt utmaningar i undervisningen. Under rubriken ”svenskundervisning i klassrummet” redovisas vad lärarna säger om undervisning i svenskämnet med nyanlända elever i klassrummet. Under rubriken ”hjälpmedel” redovisas vilka hjälpmedel lärarna använder sig av för att underlätta undervisningen för nyanlända elever. Rubriken ”elevuppgifter” beskriver de olika typer av uppgifter nyanlända elever får i svenska. ”Utmaningar” visar de olika lärarnas utmaningar och problem i undervisningen. Resultatet presenteras under varje rubrik med hjälp av de intervjuade lärarnas utsagor.

7.1 Svenskundervisning i klassrummet

När lärarna i årskurs 4-6 planerar och genomför undervisning i det mångkulturella klassrummet behöver de arbeta med styrdokumentens kunskapskrav och göra olika överväganden om hur undervisningen kunde utformas. Hur lärare arbetar med styrdokument och att utforma undervisning för nyanlända elever beskrivs och tolkas i de två följande avsnitten med hjälp av lärares utsagor.

7.1.1 Undervisning som utgår från kunskapskrav

Lärarna arbetar med kunskapskraven och det centrala innehållet i svenskämnet som är formulerat i skolans styrdokument. (Skolverket, 2011). Enligt lärarna behöver de utgå från styrdokumentet eftersom att där står det vad eleverna ska arbeta med och lära sig i svenskundervisningen. Styrdokumentet fungerar som en mall för lärarna och deras svenskundervisning. Lärarna förklarade att de ansåg att det var viktigt att gå igenom kunskapskraven och det centrala innehållet med eleverna innan de börjar med ett nytt moment i svenskan. En av lärarna beskriver att den här delen av arbetet handlar om att planera undervisningen så eleverna vet vad de ska lära sig.

Jag har varit lite dålig på det ska jag säga, försöker att mer och mer att få in det i undervisningen och visa det inför ett nytt moment. . I svenska då jobbar man ju med allting hela tiden, så det är lite speciellt, men i ett annat ämne kan det vara, nu ska vi jobba med det här temaområdet och då är de det här ni ska kunna, så här bedöms ni och så, det försöker man, så att de ska veta det, äh, man vill ju inte slänga fram kunskapskraven framför de, det är ju jättemycket text, man får liksom bryta ned det, för det blir ju väldigt tungt annars. (Lärare A)

Citatet visar att en del av lärarens arbete med planering handlar om att bryta ner kunskapskraven i styrdokumentet till teman som de kan arbeta med i klassrummet. Den här nedbrytningen gör lärarna för att det ska bli tydligt för eleverna vad de ska arbeta med och lära sig. Svenskämnet skiljer sig från andra ämnen då det går att arbeta med andra saker än de språkfärdigheter som eleverna ska utveckla enligt kunskapskraven. En av lärarna förklarar:

Svenskan är ett väldigt bra ämne eftersom det går att väva in det i alla de skolämnen som eleverna har. (Lärare B)

Citatet visar att lärarna kan välja innehåll i svenskundervisningen. Därmed kan de också planera undervisningen utifrån elevers olika behov. Flera av lärarna förklarar hur viktigt det är att anpassa sin undervisning så att de nyanlända eleverna kan tillgodogöra sig den. En av lärarna beskriver hur han ändrar på undervisningen för att den ska passa för nyanlända elever:

Jag får kolla igenom den planering som finns i svenskämnet och se, den här delen får jag ta bort och då får jag lägga till det här istället, men temana och det vi jobbar med det är faktiskt precis samma sak fast jag jobbar ju på ett helt annat sätt, jag får ju prata ganska mycket. (Lärare C)

Citatet visar hur läraren använder samma innehåll men arbetar på ett annat sätt när det finns flera nyanlända elever i klassrummet. Läraren talar till exempel i större utsträckning när det finns elever som inte förstår alla ord och därför kan ha svårt att läsa och förstå en text på egen hand.

7.1.2 Att utforma undervisning utifrån elevernas behov

Flera av lärarna påpekar hur viktigt det är att vara tydlig i sin undervisning eftersom att på det sättet är det lättare att få med alla elever. Enligt dem är tydlighet grunden för att nyanlända elever lättare ska ta till sig det svenska språket. Två av lärarna uttryckte att eleverna kommer att acceptera dig som lärare ifall du som individ är engagerad, entusiastisk och lägger ned mycket tid på din undervisning. Enligt lärarna var det här ett sätt att skapa en bra relation mellan lärare och elever i klassrummet. En av lärarna uttrycker att han individanpassade i större utsträckning än andra sin svenskundervisning, varje elev fick till exempel egna uppgifter att träna på:

Man får individanpassa väldigt mycket, då det skiljer sig åt rent kunskapsmässigt mellan eleverna. Eleverna har inte heller bott lika länge i Sverige, det finns en del som har bott här något år och andra längre tid. (Lärare C)

Läraren säger att hon individanpassar sin undervisning utifrån hur eleverna ligger till kunskapsmässigt och hur länge de har bott i Sverige.

Några av lärarna beskriver hur viktigt det är att eleverna får föra reflektioner och diskussioner i klassrummet. På det här sättet får nyanlända elever chans att öva på sin svenska och även lyssna till hur andra elever formulerar sig på svenska. Flera av lärarna beskriver vikten av att hela tiden föra muntliga samtal i klassen istället för att sitta och träna på adjektiv och substantiv hela dagarna. Det grammatiska ska finnas med som en del i undervisningen men att tyngden ska ligga på det muntliga. En av lärarna menar att det är bra att ha med alla de fyra delarna, läsa, skriva, tala och lyssna samtidigt i sin undervisning. Man ska inte till exempel arbeta med läsa och sedan lämna det helt för att gå över till skriva utan alla dessa delar ska hela tiden vara med i undervisningen.

Det är viktigt att ha med alla delarna i svenska, alltså läsa, skriva, tala och lyssna under en och samma period. Gibbons cirkelmodell är ett bra arbetssätt eftersom att där får du alla dessa delar. Cirkelmodellen gynnar flerspråkiga elever och fler har lättare att hänga på. (Lärare D)

Läraren ovan utgår i sin undervisning från cirkelmodellen där hon tillsammans med eleverna samlar material skriver faktatexter, tar ut ämnesspecifika begrepp på vad som utmärker specifikt en faktatext, skriver en text tillsammans, eleverna får skriva en egen faktatext därefter får de träna på att ge varandra bedömning i form av two stars and a wish. Med stars menas saker som är bra i texten och wish något som man vill att den andra eleven ska förbättra. Andra lärare arbetar på liknande sätt men det är inte alltid de följer cirkelmodellen utan bygger sin undervisning på vad eleverna inte kan och vad de behöver träna på. Lärarna arbetar också med texter för att eleverna ska utveckla sin förmåga att förstå och använda det skrivna språket.

Läslyftet har gett mig lite inspiration på hur man kan jobba med texter och hur man kan prata om texter. Hur man kan angripa en text, om vi har en svår text, hur kan vi göra för att lära oss något av den. Då kan de vara att man plockar ut svåra ord eller begrepp, eller att man plockar ut citat eller att man använder bilder runt omkring, även om det är en svår eller lång text så kan man jobba sig igenom den. (Lärare E)

Citatet visar att lärarna har fått en bättre förståelse av att arbeta med olika typer av texter. De har fått inspiration från läslyftet och lyftet har i sin tur gett en bättre förståelse för hur man kan angripa en text, vad man kan göra för att få ut information från en text.

En lärare använder sig av post-it lappar för att hjälpa eleverna att utveckla sin ordförståelse. Lapparna kallas enligt läraren för exit ticket. På lapparna får eleverna skriva upp i princip vad som helst. Det kan vara ett ord som de inte förstår och som lärare E sedan kan gå igenom eller till exempel något nytt som de lärde sig under dagens lektion. Då får de här eleverna berätta det för mig och de andra eleverna i klassrummet. Det är frivilligt och eleven behöver inte skriva upp något om hen inte vill. Läraren berättar också att det inte alltid behöver användas till diskussion ”de kan även vara ett bra sätt för eleven själv att i sitt eget huvud reflektera kring de hen skrivit upp”. Exit ticket blir ett extra stöd för eleven att våga tala inför andra människor enligt Lärare E.

Flera av lärarna beskriver att de låter sina nyanlända elever läsa skönlitterära texter. Enligt dem är det lättare att förstå skönlitterära texter än texter som är faktpäckade. Genom att arbeta med lättlästa böcker istället för böcker som innehåller mycket text och svåra ord kan elevernas motivation till att läsa och lära sig det svenska språket öka.

Sammanfattningsvis visar resultatet att när lärare planerar undervisningen utifrån målen i styrdokumentet och kunskapskraven behöver de också ta hänsyn till vilka språkkunskaper eleverna har för att de nyanlända eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen. I svenskundervisningen väljs innehåll för att skapa undervisning som passar alla elever i klassrummet. I klassrummet var trygghet och en god relation till eleverna viktigt för att skapa förutsättningar för eleverna att lära sig det som undervisningen avser. Samarbete mellan elever där de använde språket var en annan central aspekt som lärarna utgick ifrån när de organiserar sin undervisning i klassrummet. Arbetssätt som cirkelmodellen och exit ticket var olika sätt att arbeta med elevers förståelse för orden och dess betydelse i olika sammanhang, samt arbetssätt där eleverna tränar sin läs-, tal- och kommunikationsförmåga.

7.2 Hjälpmedel i undervisningen

Lärarna uttrycker att de använde olika hjälpmedel för att nyanlända elever skulle kunna tillgodogöra sig undervisningen i svenskämnet. Hur materiella och mänskliga resurser blir hjälpmedel beskrivs och tolkas i det här avsnittet med hjälp av lärares utsagor.

Lärarna beskriver hur bilder hjälper dem i deras undervisning av nyanlända elever. Bilder hjälper eleverna att förstå ord, begrepp och sammanhang:

Jag använder bilder till exempel när vi jobbar med något specifikt tema inom svenskan, det kan till exempel vara att man ritat upp en bild på ett visst begrepp som kommer upp under lektionen och som flertal elever inte förstår. Då får eleverna se bilden som beskriver vad begreppet betyder samtidigt som jag går igenom det inför hela klassen. (Lärare E)

Citatet visar hur läraren använder bilder som hjälpmedel för att till exempel förklara ett visst begrepp som eleverna inte förstår. På det sättet blir begreppet och det sammanhang begreppet förekommer i synligt för eleverna.

Andra hjälpmedel som de använder sig av är textade filmer eller dokumentärer även fast de är på svenska. Genom filmen får eleverna höra det svenska språket, men också se det visuellt framför sig i text och bildform. En av lärarna arbetar dagligen med visuella hjälpmedel som stöd för nyanlända elever:

Powerpoint är något som finns med i min undervisning hela tiden, i Powerpoint är det lätt att ladda upp bilder som kan finnas till stöd i min undervisning. Till Exempel om vi arbetar med deckare, då står det lite på Powerpoint vad deckare är för något och det finns en bild på en

detektiv till exempel. Här får nyanlända elever en bättre inblick i vad begreppet deckare betyder.
(Lärare A)

Lärare A uttrycker att hon använder Powerpoint med text och bild som stöd i sin undervisning. Enligt läraren får nyanlända elever en bättre förståelse för vad ett specifikt begrepp betyder när tal, text och bild används samtidigt i undervisningen.

Några av lärarna använder andra elever som resurser i klassrummet. Med det här menas att elever som är från samma land får prata på sitt modersmål ifall de inte förstår en uppgift eller ett begrepp. De kan hjälpas åt och förklara för varandra. Läraren beskriver det så här:

Att tala sitt modersmål är viktigt för elevernas utveckling både i svenska men även i sitt eget modersmål. Man ska inte be elever vara tysta när de talar sitt modersmål utan uppmana de nyanlända eleverna som talar samma språk att föra diskussioner med varandra och förklara för varandra saker och ting som den ena eller den andra inte förstår. Det här kallas för translanguaging, att arbeta med båda språken samtidigt. (Lärare D)

Citatet visar att läraren låter eleverna samarbeta för att utveckla de kunskaper som undervisningen syftar till. För nyanlända elever handlar det då om att tala på sitt eget modersmål för att förklara för varandra till exempel ord de inte förstår. Enligt läraren utvecklar eleverna även sina svenskkunskaper när de får tala båda språken samtidigt.

En annan lärare arbetar med katederundervisningen där han står och undervisar. Om det finns elever som inte förstår då får de räcka upp handen för att få den hjälp de behöver. Den här läraren använder sig av få visuella medel. Istället använder han sitt eget tal och sitt kroppsspråk för att förklara och visa om det är något en elev inte förstår.

En av lärarna använder sig av inläsningstjänst och då är till exempel svenska böcker översatta till elevernas modersmål. Den här tjänsten hjälper eleven att förstå den text som hen läser och arbetar med.

Några lärare hade också studiehandedare som kunde hjälpa eleverna om det var något de inte förstod:

Det spelar inte någon roll ifall studiehandedare är pedagoger i grunden eller inte, de är en stor och bidragande hjälp till att nyanlända elever utvecklar sitt eget modersmål och inte minst det svenska språket. Handedarna hjälper eleverna med korrekta översättningar och förklaringar på uppgifter till exempel. (Lärare D)

Citatet visar att lärarna har hjälp av studievägledare i klassrummet, då de hjälper nyanlända elever att översätta ord och meningar, samt att förklara uppgifter som eleverna inte förstår.

Lärarna använder också digitala redskap som stöd för nyanlända elever när de ska lära sig svenska. Till exempel använder de översättningssidor som lexin.se och googletranslate.se. De internetsidorna är enligt lärarna lätta att använda. Här får eleverna ett ord eller mening direkt översatt och kan skapa sig en förståelse av begreppet som hen inte förstod innan utan att behöva vänta på hjälp från läraren.

Sammanfattningsvis visar resultatet att visuella hjälpmedel som bilder och textade filmer användes för att nyanlända ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i svenskämnet. Bilderna användes för att hjälpa eleverna att förstå begrepp, läraren kunde också rita upp bilder och använda sitt eget talade språk för att förklara begreppet för eleven. Analysen visar att lärare använde flera olika hjälpmedel som Powerpoint, studiehandedare och olika uppgifter där eleverna fick ta hjälp för att förstå de ord och innebörder de behövde för att kunna utveckla

kunskaper i svensundervisningen. Exempelen i det här avsnittet visar att lärarna inte bara använde digitala hjälpmedel utan att de också använde sig själva, studiehandledare och elever som resurser i klassrummet.

7.3 Elevuppgifter

Flera av lärarna förklarar att de arbetar med utmanande uppgifter till nyanlända elever. De ska inte vara för svåra men uppgifterna ska befinna sig på en nivå där eleven känner en utmaning i sin inläring. Vilka uppgifter lärare använde i sin undervisning beskrivs och tolkas i det här avsnittet med hjälp av lärares utsagor.

Flera av lärarna använde uppgifterna som kunde anpassas efter olika behov i hela gruppen. En annan lärare gav nyanlända elever olika slags uppgifter. Läraren förklarar:

Det kan vara lätta uppgifter som korsord eller lite mer utmanande uppgifter som att para ihop begrepp med bilder och meningar (Lärare E)

Läraren berättar också:

Jag ger ut extra uppgifter till de nyanlända eleverna ifall de känner att de vill träna på till exempel begrepp och meningar i svenska. Vi har en kompensatorisk läxhjälp en gång i veckan och här får eleverna gärna göra sina uppgifter och läxor ifall de känner att de inte får den hjälp det behöver hemma. (Lärare E)

Extrauppgifter blir ett sätt för läraren att ge elever uppgifter som kan vara utmanande och anpassade till deras kunskapsnivå.

Att ge extra hemuppgifter till nyanlända elever var svårt för lärarna eftersom att elevernas föräldrar kanske var analfabeter. De här föräldrarna kan inte hjälpa sina barn med läxor. Därför använde lärarna lektionerna till att ge extra uppgifter och hemuppgifterna kunde vara valfria. Det betyder att några lärare gav eleverna extrauppgifter ifall de själva uttryckt att de vill ha det. En av lärarna som arbetar på en läxfri skola beskriver hur elever ges tillgång till att arbeta med skolarbete vid sidan av undervisningen:

Vi skickar inte med läxor utan vi lägger upp glosor på nätet och vi tränar även på det i skolan men det är inget som skickas med. Detsamma gäller prov, allt läggs upp på plattformen där föräldrar och elever kan gå in och kolla. (Lärare A)

Citatet visar att den digitala plattformen kunde användas för att göra olika typer av uppgifter tillgängliga för eleverna. Det handlade till exempel om uppgifter i olika svårighetsgrader eller uppgifter för att träna sig inför prov.

Sammanfattningsvis visar resultatet att lärarna ger ut utmanade uppgifter som inte ska vara allt för svåra och de ska vara på elevernas kunskapsnivå. Om eleverna själva vill ha extrauppgifter kan de få det men de kan använda tiden i skolan för att göra dem eftersom att lärarna då kan hjälpa eleverna. Det är viktigt att ge eleverna uppgifter som utmanar dem i deras svenskinläring. Uppgifterna behöver vara på elevernas kunskapsnivå, de ska inte vara för avancerade eller för lätta utan på en nivå som eleverna behärskar. Uppgifterna behöver anpassas efter gruppen och inte efter individnivå. På det sättet särbehandlas ingen enskild elev utan alla elever är inkluderade i en och samma uppgift.

7.4 Utmaningar

Samtliga lärare beskriver tid, språk och elevens intresse som utmaningar. Flera av lärarna menar att de är rädda för att inte hinna med att ge det stöd och den hjälp som nyanlända elever behöver. De beskriver också hur språket skapar problem som missuppfattningar och att det kan vara svårt

att få eleverna att bli intresserade. De här utmaningarna beskrivs och tolkas i det här avsnittet med hjälp av lärarnas utsagor.

Det gällde att ha en intressant och rolig undervisning för att eleverna skulle bli nyfikna och ta till sig kunskap.

Det finns flera utmaningar i en lärares undervisning och en av dem är att få med alla elever och skapa intressanta men lärorika undervisningar. Det är ingen som vill lyssna till en tant som står och pratar och babblar framför tavlan. Det är roligare för eleverna att de i grupp får diskutera och reflektera kring saker och ting. (Lärare A)

Citatet visar att alla lärarna upplever att det kan vara svårt att få med elever i undervisningen och att skapa intressant undervisning som passar eleverna. Enligt lärarna är det bättre om eleverna får arbeta i grupp och reflektera kring ämnen som tas upp i undervisningen.

En av lärarna uppger att det är svårt att samtidigt bygga ett skol- och vardagsspråk hos nyanlända elever. Elever som är födda och uppväxta i Sverige kommer till skolan med ett bas-språk och har därmed ett vardagsspråk redan uppbyggt och då kan man som lärare endast fokusera på att bygga upp skolspråket hos eleven. En nyanländ elev har varken ett skol- eller vardagsspråk och det är en utmaning att bygga upp båda språken samtidigt.

En utmaning i lärarbetet är att bygga upp ett vardagsspråk och ett skolspråk hos en nyanländ elev. Det är både krävande för mig som lärare men även för eleven, det kan bli för mycket för eleven. (Lärare D)

Citatet visar att det är en utmaning att bygga upp ett skolspråk och vardagsspråk hos de nyanlända eleverna och att det kan bli för krävande för eleven.

En annan lärare menar att en utmaning i lärarbetet är att få till en kommunikation med nyanlända elever. Det blir inte minst ett problem då den nyanlända eleven varken kan skriva eller prata på sitt egna språk. Läraren menar att det kan vara svårt att hitta saker som man kan kommunicera. Hur förklarar man ett begrepp eller en mening för en elev som inte kan skriva eller läsa på sitt modersmål? Det här är en utmaning som kräver flera års arbetserfarenhet för att klara av.

En av lärarna har svarat att en utmaning är att inte känna till den nyanlända elevens tidigare skolbakgrund, att inte veta vad eleven kan sen innan och på vilken nivå hen befinner sig på.

Jag kan inte gå in i unikum och se vad lärarna har skrivit fyra år tillbaka, vad de har gjort i svenskan. Har de fått godkänt osv. På det sättet är det lättare att undervisa elever som bor och är uppvuxna i Sverige för då kan du följa den elevens utveckling från när hen började skolan tills nu. (Lärare C)

Citatet visar att lärarens största utmaning är att se nyanlända elevernas skolbakgrund, hur långt de kommit i sin kunskapsinläring och vad de behöver träna mer på. Det är betydligt lättare att följa elever som har gått i skola i Sverige.

Sammanfattningsvis visar resultatet att lärarnas största utmaningar i undervisningen att det svenska språket, att tiden inte räcker till och att det var svårt att få eleverna intresserade. Utmaningen för lärare handlade om att bygga upp ett skolspråk samtidigt som vardagsspråket då nyanlända elever varken har ett skolspråk eller vardagsspråk. Kommunikation var också en utmaning när elever varken kunde skriva eller läsa ens på sitt eget språk.

7.5 Slutsatser

Det visar sig att en grundlig planering är en viktig del i en lärares arbete. En bra lektionsplanering som är anpassad efter en hel grupp gynnar alla elever. Genom att bryta ned kunskapskraven och det centrala innehållet till ett elevspråk blir det lättare för elever att ta del

av och förstå lektionens innehåll och syfte. Tydlighet och engagemang är två saker som en lärare behöver för att fånga upp elevernas intresse och för att nyanlända elever lättare ska kunna lära sig det svenska språket. Diskussioner i klassrummet utvecklar nyanlända elevers svenska genom att de får vara med och diskutera och lyssna till hur andra elever pratar svenska. Ett arbetssätt som nyanlända elever gynnas av är cirkelmodellen där de fyra förmågorna övas lyssna, läsa, skriva och tala. Eleverna läser och diskuterar texten tillsammans, därefter skriver det en text tillsammans och sedan får eleverna skriva enskilda texter.

Som hjälpmedel i undervisningen är visuella hjälpmedel en bra tillgång när det kommer till nyanlända elever och deras lärande. Bilder är ett sätt för lärare att till exempel förklara ord som eleverna inte förstår. Bilderna kan då beskriva ordet samtidigt som läraren förklarar ordet. På det här sättet tappar man som lärare inte eleven och hans förståelse. Elevernas begreppsförståelse utvecklas samtidigt som eleverna lär sig nya begrepp på svenska. Att använda sig av eleverna som resurser i klassrummet är ett annat sätt att ge nyanlända elever möjlighet till att hjälpa varandra att förstå det svenska språket. Elever som befinner sig längre i sin förståelse kan förklara och hjälpa elever som inte kommit lika långt i inläringen. Det hela görs genom att eleverna får tala sitt eget språk i klassrummet. Ett annat hjälpmedel är studiehandledaren som avlastar en lärares arbete mycket. Studiehandledaren kan hjälpa eleven med uppgifter på det språk som de båda talar. Det hela underlättar en lärares arbete genom att eleven då kommer förberedd till nästa lektion, dessutom skapas det en förståelse med hjälp av elevens modersmål.

Hemppgifter är ett sätt för lärare att se hur eleverna ligger till kunskapsmässigt, men det är även ett sätt för nyanlända elever att träna på sin svenska. Nackdelen med uppgifter är att elevernas föräldrar kanske inte kan alls någon svenska och kan då inte hjälpa till hemifrån. Uppgifterna kan göras under skoltid då det finns lärare i närheten som kan hjälpa eleven. Det är bra som lärare att själv bestämma om man ska skicka med extra uppgifter eller inte beroende på om det är lämpligt och om eleven kan få stöd hemifrån för annars blir det bortkastad tid. Uppgifterna behöver dessutom vara utmanande för att stärka det svenska språket hos eleven.

Som lärare finns det flera utmaningar i yrket när det kommer till undervisning där det finns flera nyanlända elever. Den största utmaningen är språkförståelsen mellan läraren och eleven. Det är en väldig utmaning om eleven inte förstår läraren och om inte läraren förstår eleven. Här blir då studiehandledarens arbete viktigt att kunna översätta och hjälpa eleven i sitt lärande. En annan utmaning är tiden, att som lärare hinna med och hjälpa varje elev i klassrummet. Detta blir betydligt svårare som lärare då det finns nyanlända elever som behöver mer stöd och hjälp och då är det lätt att man tappar de andra eleverna, detsamma gäller ifall man som lärare skulle göra tvärtom. Det gäller att hitta en balans där man ser till hela gruppen och där varje elev får stöd.

8. Diskussion

Nedan följer en diskussion om resultat, metod och vidare forskning.

8.1 Resultatdiskussion

8.1.1 Undervisning som utgår från kunskapskraven och att utforma undervisningen utifrån elevernas behov

Att planera lektioner är en viktig del i en lärares arbete och det gäller inte minst när det finns nyanlända elever i klassrummet. Planeringen är ett underlag för den undervisning som läraren ska hålla i och en välplanerad och välgjord planering höjer undervisningen. Det här liknar det resultat som Knutas (2008) presenterar, där Knutas skriver att hur styrdokumentet i lärarnas undervisning fungerar som vägledning för planering av undervisning och uppföljning. I likhet med Knutas visar Tinglev (2005) resultat att genom att arbeta utifrån ett relationellt perspektiv anpassas undervisningen utifrån elevernas behov och nyanlända elever gynnas då. För att eleverna ska förstå kunskapskraven är det bra om man bryter ned kraven till elevernas nivå. Det här liknar det Tinglev (2005) presenterar, att eleverna blir bekräftade i undervisningen om de också blir inkluderade i undervisningen. En inkludering är att som lärare muntligt eller skriftligt förmedla kunskapskraven på ett språk som eleverna också förstår. Varje svensklärare kan inte göra på det här sättet beroende på var man arbetar och med vilka elever man undervisar. En lärare i en förberedelseklass har andra förutsättningar, eleverna i en förberedelseklass har alla en invandrabakgrund och varje elev befinner sig på olika nivå och har bott olika länge i Sverige. Här blir individanpassning det centrala i undervisningen. Detta förespråkas av Nilsson och Axelsson (2013) som skriver att nyanlända elever som får gå i förberedelseklass upplever att de får ett större stöd i sin svenska än i vanliga klasser eftersom att språket är i fokus hela tiden. Det sätts en större vikt vid språket på grund av att eleverna bara får lära sig det svenska språket, de arbetar inte med några andra ämnen förutom slöjdamnet.

Cirkelmodellen som Gibbons (2010) skriver om är ett annat sätt för svenskläraren att utforma undervisningen från och inkludera alla elever. Vad är det som säger att cirkelmodellen är bra för nyanlända elever? Cirkelmodellen gynnar flerspråkiga elever eftersom att eleverna får arbeta med del för del och inte allt på en gång vilket kan vara väldigt krävande för en elev som inte förstår det svenska språket. Det här liknar de resultat som Vygotskji (1978) presenterar, där han skriver att språket är ett redskap för förståelse i sociala sammanhang. Språket kommer till utveckling när elever diskuterar och reflekterar med varandra.

8.1.2 Hjälpmedel i undervisningen

Tittar man ur det sociokulturella perspektivet använder sig lärarna i studien av hjälpmedel i undervisningen som både är materiella men även mänskliga. Bilder och filmer är materiella hjälpmedel som används medan eleverna och handledarna är de mänskliga hjälpmedlen som finns tillhands. Bilderna är till för att beskriva ord som eleverna inte förstår, genom att se bilden och få det förklarat av läraren blir förståelsen för ordet större. Lärare har också en stor hjälp av andra elever då dessa elever kan användas som resurser i klassrummet. Elever som använd som resurser i klassrummet hjälps åt med översättning och förklaring från det svenska språket till modersmålet. I likhet till detta skriver Lundgren m.fl. (2012) att människor utvecklar förmågor och färdigheter genom att lösa problem tillsammans, skriva och läsa tillsammans där allt sker i ett socialt sammanhang. Nyanlända elever ska uppmanas till att prata på sitt eget språk, att förklara för varandra för att underlätta förståelsen. Några av lärarna använder sig av olika typer av inläsningstjänster, där till exempel svenska böcker är översatta till elevernas modersmål.

Inläsningstjänsten hjälper eleven att förstå texter som eleven läser. Eftersom det kan vara svårt för en nyanländ elev att förstå det hen läser på svenska, blir det lättare för eleven att få det översatt på sitt modersmål. Andra hjälpmedel som lärarna har i klassrummet är studiehandedare. Handedaren finns i klassrummet en gång i veckan, och hens uppgifter är att hjälpa eleverna med översättning och förklaring på modersmålet (Avery, 2016) då detta är handledarens uppgift. Handedarna ses som en stor tillgång i klassrummet för både elever och lärare. Genom handledarens hjälp utvecklar eleven både det svenska språket och sitt eget modersmål. Det sker till exempel om handledaren och eleven läser en text tillsammans på svenska. Då hör eleven hur handledaren uttalar ord och meningar, dessutom hjälper handledaren eleven att översätta ord och där får eleven ännu djupare förståelse i det svenska språket. Det negativa är oftast att studiehandedaren inte är pedagog i grunden, oftast är hen utbildad eller har en annan utbildning. Det i sin tur kan påverka eleven en aning, handledaren kanske inte kan förklara på ett sätt som hjälper eleven att förstå, det didaktiska saknas. Det är skillnad på hur en utbildad lärare undervisar och en vikare eller resurs, detsamma gäller handledare. Sedan finns det också handledare som är utbildade lärare.

8.1.3 Elevuppgifter

Lärarna menar att de använder sig av utmanande uppgifter i sin undervisning, uppgifterna som delas ut ska inte vara allt för svåra utan de ska befinna sig på en nivå där eleven känner utmaning i sin inläring. Det beror också på hur långt eleverna har kommit i sitt svenska språk, elever som förstår det svenska språket bra behöver få svårare uppgifter medan elever som har svårt och som inte förstår behöver få lättare uppgifter. Lättare uppgifter kan till exempel vara korsord med enkla begrepp medan mer utmanande uppgifter kan vara att para ihop begrepp med olika bilder och meningar. Det viktigaste är att det hela tiden finns en mening med uppgifterna, eleverna ska inte arbeta med uppgifterna bara för arbetandes skull utan för att utveckla sina språkliga kompetenser. Detta liknar de resultat som Vygotskji (1978) presenterar där han skriver att skoluppgifter i undervisningen kan ligga på en lite högre nivå för att eleven ska klara det själv i framtiden. Men genom lärarens stöd och vägledning kan eleven nå nivån. Flera av lärarna vill inte alls ge ut extrauppgifter till nyanlända elever då de inte vill att eleverna ska känna sig särbehandlade och då det finns elever vars föräldrar kanske är analfabeter. De elever som verkligen vill ha extrauppgifter tillåts det, men lärarna vill att eleverna använder skoltiden till att göra uppgifterna. I skolan kan de ta hjälp och få stöttning av studiehandedaren och läraren. Till skillnad från Vygotskji betonar Gibbons (2015) att stöttning kan ske på tre sätt. Via handledning där eleven vägleds i sin inläring, eleverna får veta hur det ska göras och inte bara vad som ska göras och att eleven kan ta tillvara på den hjälpen som hen fick för att till nästa gång klara sig själv när eleven gör liknanden uppgifter. Personligen märker jag hur viktig läraren är när det kommer till elevens inläring, om läraren inte finns där för att stötta eleven kan eleven tappa intresse och hamna efter i utvecklingen.

8.1.4 Utmaningar

Tiden och språket är något som lärarna upplever som en stor utmaning, att inte hinna med att hjälpa. Mycket av det beror på att det finns andra elever i klassen utöver de nyanlända eleverna och som lärare behöver man se till att varje elev får uppmärksamhet och stöd i lärandet. Språket är något som flera lärare upplever skapar missuppfattningar. Elever som tidigare inte gått i skolan får större problem när de börjar i den svenska skolan då de inte har någon erfarenhet av att gå i skolan och inte heller en skolbakgrund. Enligt Knutas (2008) utgår lärarna i studien från vad eleverna kan sen tidigare och vad de behöver träna mer på. Det kan skapa problem om man som lärare får elever som inte har gått i skolan. Hur ska man då veta vad eleven kan och vad

hen behöver träna mer på? Det är en enorm utmaning känner jag personligen. Elever som är uppvuxna i Sverige och går i skolan här kan man följa under hela deras skolgång och även få ta del av vad de till exempel har arbetat med i svenskan men det blir ett större problem när det kommer till elever utan skolgång. Det blir svårt att anpassa undervisningen efter alla elever som Tinglev (2005) skriver om i sin studie. Eleverna har varken ett skolspråk eller ett vardagsspråk i svenska, man behöver då som lärare börja om från grunden för att steg för steg bygga upp skolspråket samtidigt som vardagsspråket. Elever som är uppvuxna i Sverige har ett bas-språk med sig och på det bas språket kan man bygga upp ett skolspråk betydligt lättare än för en elev utan ett skol-och vardagsspråk. Att bygga upp ett skol-och vardagsspråk kan bli för krävande för eleven och det i sin tur kan resultera till att eleven tappar motivation.

8.2 Metoddiskussion

Det har varit många funderingar kring metodvalet på studien. Hur hade resultatet sett ut om det hade varit en kvantitativ studie? Vad hade hänt om observationer använts istället för intervjuer med öppna frågor? I min intervju ingick fem olika lärare vilket både kan vara positivt eller negativt. Det positiva med fem respondenter är att det inte tar för lång tid att intervjua personerna, analysera och transkribera innehållet. Det negativa är att antalet lärare kan kännas för få, resultatet kanske hade varit djupare och intressantare ifall jag hade fått tag på fler lärare att intervjua. Det blev inte fler intervjuer än fem då det var svårt att få tag i lärare som hade tid och som ville delta i studien. Kvale och Brinkman (2011) skriver att med hjälp av intervjuer kan man gå djupare in i respondenternas åsikter kring undervisning och vardag. Mitt resultat kan inte gälla generellt för all undervisning som genomförs i svenskämnet med nyanlända elever. Det var stora skillnader i hur respondenterna svarade på frågorna som ställdes. Några av respondenterna var fåordiga och uttryckte sig inte mer än vad som behövdes medan några andra av respondenterna förklarade grundligt och beskrev till exempel sina metoder. Även fast det ställdes följdfrågor utvecklade en del av respondenterna inte sina svar. Det kan bero på att de inte kände sig bekväma med mig som intervjuare eller så förstod de inte frågan som ställdes. Några av lärarna fick frågor i förväg och andra inte och det kan också vara en av orsakerna.

8.3 Pedagogiska implikationer

Det är många saker man behöver tänka på som lärare i ett mångkulturellt klassrum, är mitt innehåll och undervisning förståelig och kan eleverna lära sig av den? Att inkludera alla elever är en självklarhet för att varje elev ska tillgodogöra sig undervisningen men det blir svårare att göra det när det finns elever som inte kan någon svenska alls. Visuella hjälpmedel och cirkelmodellen är ett sätt att inkludera nyanlända elever men även andra elever som behöver stöd i svenskinläringen. Tinglev (2005) skriver att kvalificerad hjälp i undervisningen är ett sätt att nå eleven. Men vad menas egentligen med kvalificerad hjälp? Är jag som utbildad lärare inte redan kvalificerad för det yrket jag arbetar med? I Nilssons och Axelssons (2013) studie berättar eleverna att de får en större utmaning i en vanlig klass i de olika skolämnena men att språkanvändningen i förberedelseklasserna är i ständig fokus. Hur tolkar man det här som lärare, kanske är det bäst om alla elever får börja i en förberedelseklass och få alla delar i det svenska språket för att sedan få vara med i en vanlig klass? Men spelar det egentligen någon roll, då det finns studiehandedare i klassrummet som kan hjälpa eleverna med språket? Enligt Avery (2016) behöver inte studiehandedare bara ge stöd till nyanlända utan hen kan hjälpa resterande elever i klassrummet. Det underlättar en aning för läraren, det är mycket som ska hinnas med och att ha en extra hjälp i form av en studiehandedare underlättar arbetet som lärare.

8.4 Vidare forskning

En intressant studie som skulle kunna göras är att ta reda på hur nyanlända elever själva uppfattar sin svenskundervisning. Att få intervju eleverna och ta reda på hur de bäst lär sig. Vad de anser som svårast när det kommer till lärandet i svenska och hur de uppfattar att en bra lärare är. Vad de personligen tycker att en undervisning bör innehålla för att det ska få de bästa förutsättningarna att lära sig det svenska språket men även vilka skillnader det är på den svenska skolan och den skolan som eleverna gick i sina hemländer. Att vända på studien och titta ur ett elevperspektiv och sedan jämföra de båda studierna för att se om eleverna upplever det så som lärarna gör hade varit intressant.

Referenslista

- Avery, H. (2016). At the bridging point: tutoring newly arrived students in Sweden, *International journal of inclusive Education*, 21:4, 404-415, DOI: 10.1080/13603116.2016.1197325
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2., [rev.] uppl.) Malmö: Liber
- Bunar, N. (2010). *Nyanlända och lärande- en forskningsöversikt om nyanlända elever i den svenska skolan*. Stockholm. CM-gruppen AB, Bromma.
- Fridlund, L. (2011). *Interkulturell undervisning-ett pedagogiskt dilemma. Talet om undervisning i svenska som andra språk och i förberedelseklasser*. Akademisk avhandling i pedagogik, vid Institutionen för pedagogik och specialpedagogik. Göteborg. Göteborgs universitet. Tillgängligt: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/25382/1/gupea_2077_25382_1.pdf
- Gibbons, P. (2015). *Lyft språket lyft tänkandet - språk och lärande*. Stockholm: Hallgren & Fallgren Studieförlag AB.
- Knutas, E. (2008). *Mellan retorik och praktik En ämnesdidaktisk och läroplansteoretisk studie av svenskämnen och fyra gymnasielärares svenskundervisning efter gymnasiereformen 1994*. Doktorsavhandlingar inom den Nationella Forskarskolan i Pedagogiskt Arbete nr 14 och i Pedagogiskt Arbete nr 24. Falun: Högskolan Dalarna. Tillgängligt: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:142173/FULLTEXT01.pdf>
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Lundgren, U.P., Säljö, R. & Liberg, C. (red.) (2012). *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare*. (2., [rev. och uppdaterade] utg.) Stockholm: Natur & kultur
- Nilsson, J. & Axelsson, M. (2013). "Welcome to Sweden". Newly arrived students' experiences of pedagogical and social provision in introductory and regular classes. *International Electronic Journal of Elementary Education*. 6(1), 137-164. Hämtad från: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1053606.pdf>
- Skolverket. (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011.*
- Skolverket. (2016). *Utbildning för nyanlända elever: Skolverkets allmänna råd med kommentarer*. Stockholm: Skolverket.
- Stukát, S. (2011). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Tinglev, I. (2005). *Inkludering i svårigheter, Tre timbefriade skolors svenskundervisning*. Doktorsavhandling i pedagogiskt arbete NO.2. Umeå: Print och Media. Tillgängligt: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:143431/FULLTEXT01.pdf>
- Sverige. Skolverket (2012). *Greppa språket: ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. (2. uppl.) Stockholm: Skolverket.
- Vygotskij, L. S. (2010). *Tänkande och språk*. Finland: Daidalos.
- Vetenskapsrådet. (2011). *God forskningssed*. (Vetenskapsrådets rapportserie 1:2 011). Stockholm: Vetenskapsrådet

Bilaga 1 – Brev till rektorer

Hej!

Jag heter Muamer Talic och läser till lärare på lärarutbildningen i Göteborg. Det är så att jag just nu sitter med mitt examensarbete. Arbetet handlar om hur lärare undervisar i svenskämnet när det finns en eller flera nyanlända elever i klassrummet. Med andra, vilka metoder/strategier använder sig läraren av?

Den metod jag har valt att göra i mitt examensarbete är intervjuer och jag behöver då din hjälp att på din skola hitta en eller flera lärare som undervisar i svenskämnet i någon av årskurserna 4-6. Jag är ute efter lärare som har vanliga klasser och inga förberedelseklasser. En nyanländ elev i min forskning är när eleven bott i Sverige mellan 1-4 år.

För de lärare som vill göra intervjun kommer jag skicka ut frågorna någon dag innan så att de är förbereda och vet vilka typer av frågor som kommer ställas.

Ha en trevlig dag och tack på förhand!
Med vänliga hälsningar- Muamer Talic

Bilaga 2 – Intervjuguide lärare

Intervjufrågor

1. Hur länge har du arbetat som lärare i åk 4-6?
2. Berätta hur du brukar arbeta med svenskundervisningen för alla elever?
Vad finns det för olika delar... läsa ... skriva...? Vad är viktigt att få med för barnen i den här årskursen? Varför?
3. Upplever du att du arbetar på ett annat sätt idag än du gjort tidigare? Vad beror det på?
4. När du planerar svenskundervisningen – hur gör du då? Vad är viktigt att tänka på i det skedet? (varför?)
5. Hur gör du när du väljer ut innehåll och arbetssätt för undervisningen?
6. Vad arbetar eleverna med för olika uppgifter? Kan du beskriva/visa några uppgifter? Vad är det eleverna kan lära sig, eller vad tränar de genom den här uppgiften? Vad klarar de själva? Vad brukar de behöva hjälp med?
7. Gör ni någon specifik kartläggning av nyanlända elever?
8. Finns det någon resurs/handledare i klassrummet som eleven/eleverna har och i så fall vad har den resursen för arbetsuppgifter?
9. Kan du berätta om de nyanlända eleverna du har i klassrummet idag/som du arbetat med? hur länge de varit här, var de kommer ifrån, hur bra de behärskar svenska, annat de är bra på som är av vikt för skolan, vilken hjälp de får utanför skolan?
10. Kan du berätta hur du arbetar eller har arbetat med nyanlända i svenskundervisningen?
11. Har du gjort särskilda uppgifter för nyanlända elever?
12. Finns det någon som hjälper dem som du kan samarbeta med? Om ja, vad gör ni då? Om nej, skulle det vara bra och hur skulle du använda den hjälpen?
13. Vad är den största utmaningen för dig som lärare när du ska undervisa nyanlända svenska?